BİYOGÜVENLİK KURULU'NA SUNULMAK ÜZERE SOSYO-EKONOMİK DEĞERLENDİRME KOMİTESİ TARAFINDAN HAZIRLANAN RAPOR

KOMİTE KARARI

Sosyo-ekonomik değerlendirme komitesi genetiği değiştirilmiş 356043 soya çeşidinin yem olarak ithal edilmesi için izin talebi başvuru dosyası hakkında gerekli bilimsel araştırma ve değerlendirmeleri yapmıştır. Buna göre;

- İthal izni için başvurulan genetiği değiştirilmiş 356043 soya çeşidinin Türkiye'de üretim izni yoktur. Bu nedenle Türkiye'de kaçak üretimi engellemek amacıyla soya üretim alanlarından veya piyasaya sunulan soya tane veya işlenmiş ürünlerinden yıl içerisinde örnekler alınarak Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının akredite kabul ettiği laboratuvarlarda analizlerinin yaptırılmasına özenle devam edilmelidir,
- Taşıma ve nakil işlemlerine dayanıklı olduğu kabul edilen ve ürünün her türlü taşıma ve nakli sırasında çevreye dağılımını engelleyebilecek tedbirler alınmalıdır,
- GD soya tane ve ürünlerinin ülkeye girdikten sonra yanlış veya amaç dışı kullanımlarının denetlemeler sırasında tespit edilmesi durumunda biyogüvenlik yasası kapsamındaki yaptırımların özenle uygulanmasına devam edilmelidir,
- Soya üreticilerinin dünya piyasaları ile rekabet edebilmeleri için ithalatta %0 olarak uygulanan gümrük vergisi oranının Dünya Ticaret Örgütü'ne bildirilen seviyede uygulanması önerilmektedir,
- İthalat miktar ve zamanı, yurtiçi üretime zarar vermeyecek şekilde planlanmalıdır,
- Tarımda kendine yeterliliğinin sürdürülebilir olması için tarım topraklarının amaç dışı kullanımının önlenmesi gerekmektedir,
- Münavebe sistemine soyayı dahil eden üreticilere ilave destek verilmelidir,
- Soyada iç ve dış piyasa fiyatlarının dengeye getirilmesi noktasında gerekli tedbirler alınmalı ve yem sanayi başta olmak üzere alımlarını yerli üreticiden yapan sanayici desteklenmelidir,
- Hem üreticinin ürününü pazarlama garantisi sağlaması hem de sanayicinin ihtiyaç duyduğu oranda hammadde sağlayabilmesi için soya üretiminde sözleşmeli üretimin yaygınlaştırılması sağlanmalıdır,

- KOBİ kapsamında soya işleme sanayi tesislerinin geliştirilmesi için girişimcilik ve Ar-Ge teşvikleri verilmelidir.

Son dönemde Biyogüvenlik Yasası ve ilgili mevzuat uygulamaları kapsamında çeşitli hükümler nedeniyle başta Genetiği Değiştirilmiş soya ve ürünleri ithalatında oluşan aksamalar, hayvancılık sektörü ve yem sanayi üzerinde üretimde aksama ve maliyet üzerine ciddi olumsuz etkiler yaratmaktadır.

Gerekli risk değerlendirme ve izleme çalışmalarının gerçekleştirilmesi, yurtiçi üretimin desteklenmesinin devamı, sektörel ihtiyaçlar doğrultusunda ürün çeşitlerinin yem hammaddesi olarak kullanılacak olması, ithalatta değişen koşullar karşısında gerekli yaptırım ve koruyucu engellerin alınabileceği fikrinden hareketle kısa vadede mevcut üretim imkanları da göz önüne alınarak soya ithalatının zorunluluk arz ettiği görülmektedir.

Bu değerlendirmeler ışığında söz konusu genetiği değiştirilmiş 356043 soya çeşidinin ithaline ilişkin başvuru talebinin komite üyelerince uygun olduğuna oy birliği ile karar verilmiştir.